

Radnóti Miklós: Ikrek hava (részlet)

- Hogy halt meg anya? – kérdeztem... egy alkonyatkor a nénit.
- Tanulj, és ne kérdezz butaságokat! Meghalt!
- Hogy halt meg? miért halt meg? – A hangom megijeszthette, mert felém fordult és összekulcsolta a kezét.
- A szíve nem bírta, ikerszülés volt.
- Ikerszülés volt? – mondtam ámulva utána. – Mi mindent rejtegetnek ezek még! – csikordítottam össze a fogam, s a kezem ökölbeszaladt... Micsoda család! Minden másképp van, mint másoknál, rendes embereknél!
- Hol az ikertestvérem? – támadtam a nénire gyanakodva.
- Meghalt, gyöngé volt, egy-két percig élt csak. Az is fiú volt.
- És?
- Mit és?
- És... és anya azért halt meg, mert ikergyerekei lettek?
- Azért – törölt ki gyorsan egy könnyet a szeméből a néni –, de ezen már úgysem lehet segíteni, ne kérdezz, és különben sem való ilyesmiről beszélgetni. Szégyelld magad!
- Dehogyanisnem való! – dühöngtem. – És apa?
- Hát nem hagysz békén? Apád nem volt Pesten, egy órával később érkezett meg. Tanulj, és hagyj békén!

Egy nagy lélekzettel visszanyeltem torkomból a szívemet.

- Huszonnyolc éves volt akkor szegény Ilus – sírta hirtelen a néni, és kiment a konyhába. Rányítottam, de visszanyomta az ajtót és megfordította a kulcsot a zárban a konyha felől. – Tanulj és hagyj békén – kiabálta nedves hangon.
- Én a falhoz vágtam volna apa helyében azt a kölyköt, tudja? – ordítottam az ajtón át.
- Bolond vagy, milyen kölyköt? – nyílt hirtelen az ajtó.
- Engem – sziszegtem összeszorított szájjal –, mindenki meghalt neki, csak én maradtam! És most azt sem lehet tudni, hogy én haltam-e meg vagy a testvérem. Ha ikergyerekek vannak, honnan lehet azt tudni!?
- Megbolondultál? – akadtak el a néni könnyei. – Gyere, elmegyünk a moziba!
- Nem megyek a moziba! – tomboltam – Nem kellett volna engedni, hogy gyerekei legyenek anyának, ki volt az a hülye orvos, aki hagyta? Majd megölöm! – rúgtam bele a dívány sarkába, és az utcára rohantam.

S akkor elkezdődött valami, amiről csak verset lehet írni... akkor kezdődött volna az ifjúság? S micsoda évek! Te maradtál meg? vagy a másik? „Megölted őket... beszélt a hang, megölted őket, megöl ted ő ket, megöl ted ő...”

1. Milyen életrajzi tényeket ismertél meg a versből és a költő naplórészletéből?

2. Milyen közös érzelmi háttere van a versnek és a prózának?

3. Milyen érzelmeket milyen művészi eszközökkel fejez ki a versben?

4. Milyen érzelmeket milyen művészi eszközökkel fejez ki a prózában?
